

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Інвестиційна діяльність вітчизняних підприємств у сучасних умовах є одним із основних факторів розвитку і забезпечення стабільності економіки України. У стратегічному аспекті збільшення інвестицій, і перш за все, інвестицій в основний капітал промисловості виступає ключовою ланкою, що визначає можливості розв'язку всього комплексу проблем розвитку економіки. Однією з найбільш вагомих проблем, що протидіють зростанню обсягів інвестицій, є неефективне використання можливих джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємств.

На сьогодні підприємства мають можливість здійснювати фінансування інвестицій за рахунок залучення різноманітних джерел інвестиційних ресурсів, зокрема, власних коштів підприємства, банківського кредитування, лізингу тощо. Кожне з них має певні особливості як у галузі оподаткування, так й у розподілі витрат на обслуговування капіталу, що здійснюються учасниками інвестиційного проекту.

У сучасній літературі проблема оцінки ефективності форм залучення інвестиційних ресурсів розроблена недостатньо. Аналіз існуючих методик порівняльного аналізу форм залучення капіталу для інвестування показав, що більшість методик має істотні недоліки. У розрахунках не враховуються фактори, що значно впливають на результат оцінки, або вводиться необґрунтовано велика кількість припущень. Також при аналізі форм залучення інвестиційних ресурсів не завжди враховано, що власники різних активів проводять інвестиційний аналіз з різною метою. Так, власник коштів, що інвестуються, проводить порівняльний аналіз виключно з метою найбільш прибуткового варіанту вкладення коштів за умови, що об'єкт вкладення не визначений. Замовник проекту чи власник об'єкту інвестування проводить порівняльний аналіз з різноманітних джерел фінансування проектів з метою

вибору найбільш дешевого варіанту залучення коштів. До того ж переважна більшість дослідників порівнює дві, рідше три форми, що не дає комплексної порівняльної оцінки доступних джерел фінансування інвестицій.

Так, В.Ф. Овчиннікова та С.В. Зубіна [1, 12] пропонують порівнювати лізинг із банківським кредитом та використанням власних коштів із застосуванням механізму дисконтування. На думку авторів, вартість лізингу може бути нижчою або дорівнювати позичці тільки при наявності податкових пільг. Якщо підприємець має альтернативу, то йому необхідно порівняти витрати за кожним способом фінансування. У таких випадках неминуче постає питання щодо принципу здійснення порівняння, оскільки платежі навіть однакові за розмірами, але різні за часом, зовсім не однозначні. Таким принципом стає фінансова еквівалентність платежів. Еквівалентними вважають такі платежі, які, будучи приведеними до одного й того ж часу, рівні.

З метою порівняння варіантів залучення коштів для інвестування, необхідно в кожному конкретному випадку підрахувати чисту поточну вартість і врахувати податкові пільги, права нарахування амортизації тощо.

Крім того, розрахунки, а отже і прийняття рішення будуть залежати від того, яка ставка дисконтування буде обрана суб'єктом господарювання. Таку відсоткову ставку необхідно ув'язати з рівнем ризику та рухом власних коштів підприємства.

Разом з тим, в ході дослідження існуючих методик оцінки ефективності форм залучення інвестиційних ресурсів отримуємо висновок: якщо підприємство має в розпорядженні достатню кількість коштів для одночасної сплати вартості майна, то найбільш вигідним буде придбання майна за рахунок власних коштів; якщо підприємство не володіє достатніми коштами, то найкраще буде скористатися кредитом і придбати майно у власність.

Література

1. Овчиннікова В.Ф. Лизинг и коммерческий кредит: В.Ф. Овчиннікова, С.В. Зубіна. – М.: ИСТ-Сервис, 1993. – 100 с.